

กฎบัตรอาเซียน

ความเป็นมาและการจัดทำกฎบัตรอาเซียน

อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยตราสารที่เรียกว่า ปฏิญญาอาเซียน หรือที่รู้จักกันในนาม ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) โดยการก่อตั้งนั้นจำต้องอาศัยรูปแบบความร่วมมือเชิงมิตรภาพในประเทศสมาชิก และเล็งถึงการกำหนดสิทธิหน้าที่ ในทางกฎหมายระหว่างประเทศ

ระยะเวลาที่ผ่านมา อาเซียนถือเป็นองค์กรที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความยินยอม และความสมัครใจของสมาชิกเป็นหลัก การตัดสินใจใดๆอาศัยหลักการของ การหารือ หรือปรึกษากันในหมู่ประเทศสมาชิกเพื่อให้บรรลุซึ่งฉันทามติ และที่สำคัญคือหลีกเลี่ยงการอ้างสิทธิหน้าที่ และแทรกแซงทางการเมืองภายในระหว่างประเทศ (non intervention) ซึ่งรู้จักกันในแนวปฏิบัติแบบ "The Asean Way" คือ ร่วมมือกันโดยปราศจากความขัดแย้งรุนแรง แม้ว่า แต่ละประเทศจะมีระบบการปกครอง กฎหมาย และประชากรที่ค่อนข้างหลากหลาย ดังนั้น เมื่ออาเซียนมีได้มุ่งที่จะนำกฎหมายระหว่างประเทศ มาเป็นฐานในการดำเนินการ จึงมิได้มีการจัดทำสนธิสัญญา หรือกฎบัตรอาเซียนมาตั้งแต่ต้น

อย่างไรก็ตามหลังจากผู้นำอาเซียนเห็นพ้องต้องกัน และลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community - AC) และหลังจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 ที่กรุงเวียงจันทน์ ผู้นำของประเทศสมาชิกได้ลงนามสนับสนุนให้มีการจัดทำกฎบัตรอาเซียน เพื่อรองรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

ในการจัดทำกฎบัตรอาเซียนนั้น ดำเนินการโดยมอบหมายให้ "คณะผู้ทรงคุณวุฒิ (Eminent Persons Group) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการต่างประเทศจากประเทศสมาชิก เป็นผู้จัดทำข้อเสนอแนะเบื้องต้น และลักษณะทั่วไปของกฎบัตรอาเซียน และหารือกันจนได้ข้อเสนอเบื้องต้นและจัดทำออกมาในรูปแบบของ "รายงานของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องกฎบัตรอาเซียน" ในเดือนธันวาคม 2549 หลังจากนั้น ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในเดือนมกราคม ปี 2550 ที่กรุงเทพฯ ประเทศฟิลิปปินส์ เหล่าผู้นำที่เข้าร่วมก็ได้ลงนามรับรองรายงานดังกล่าว และได้มอบหมายให้คณะทำงานระดับสูง (High Level Task Force) ซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีความเชี่ยวชาญจากแต่ละประเทศสมาชิกเป็นผู้รับผิดชอบ จัดทำร่างกฎบัตรอาเซียน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องพร้อมเพื่อนำเข้า พิจารณาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 13 ณ ประเทศสิงคโปร์ในเดือน พฤศจิกายน ปี 2550

หลังจากผ่านการตรวจสอบ ปรึกษาหารือ รับฟังความเห็นกันระหว่างประเทศสมาชิก วันที่ 15 ธันวาคม ปี 2551 ณ สำนักงานเลขาธิการอาเซียนในกรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกได้ลงนามรับการประกาศใช้ กฎบัตรอาเซียน อย่างเป็นทางการ

ที่มา : http://www.asean-info.com/asean_charter.html

โครงสร้างและเนื้อหาของกฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน คือ ธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดของอาเซียน เป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิก ที่เห็นชอบ ในการกำหนดกรอบโครงสร้างองค์กร เป้าหมาย หลักการและกลไกที่สำคัญต่างๆในอาเซียน โดยมุ่งให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น ผู้นำอาเซียนได้ลงนามรับรองกฎบัตรอาเซียนเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2551

กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วย **อารัมภบท** และข้อบังคับ 55 ข้อ ใน 13 หมวด

หมวดที่ 1 วัตถุประสงค์และหลักการ – กล่าวถึงวัตถุประสงค์และหลักการ

หมวดที่ 2 สถาปัตยกรรมตามกฎหมาย – ระบุฐานะทางกฎหมาย

หมวดที่ 3 สมาชิกภาพ - อธิบายสมาชิก การรับสมาชิกใหม่

หมวดที่ 4 องค์กร - กล่าวถึงองค์กรและการทำงาน ประกอบด้วย ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงาน คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา คณะกรรมการถาวรประจำอาเซียน เลขาธิการและสำนักเลขาธิการ องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

หมวดที่ 5 องค์กรภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน - มีรายชื่อตามภาคผนวก 2

หมวดที่ 6 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ – เอกสิทธิ์ทางการทูตของอาเซียน

หมวดที่ 7 การตัดสินใจ - กล่าวถึงเกณฑ์การตัดสินใจอยู่บนหลักการปรึกษาหารือ และฉันทามติ

หมวดที่ 8 การระงับข้อพิพาท - กล่าวถึงวิธีระงับข้อพิพาทและคนกลาง โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เป็นช่องทางสุดท้าย

หมวดที่ 9 งบประมาณและการเงิน กล่าวถึงการจัดทำงบประมาณของสำนักเลขาธิการ

หมวดที่ 10 การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน กล่าวถึงประธานอาเซียน พิธีการทางการทูต ภาษาทำงาน

หมวดที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์- กล่าวถึงคำขวัญ ธง ดวงตรา วันและเพลงอาเซียน

หมวดที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก - กล่าวถึงแนวทางและขั้นตอนการเจรจาของอาเซียน กับคู่เจรจา

หมวดที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย – กล่าวถึงการบังคับใช้

ภาคผนวก 1 – กล่าวถึงองค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

ภาคผนวก 2 - กล่าวถึงองค์การที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน คือ รัฐสภา องค์กรภาคธุรกิจ สถาบันวิชาการ และ องค์กรภาคประชาสังคม

ภาคผนวก 3 – อธิบายรายละเอียดตรงอาเซียน

ภาคผนวก 4 – อธิบายรายละเอียดดวงตราอาเซียน

ที่มา : http://www.asean-info.com/asean_charter_content.html

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

อารัมภบท

เราบรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกของสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมี
ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักร
ไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้แทน

รับทราบด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูง และการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่มีการก่อตั้งขึ้นที่
กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

ระลึกถึงการตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญาบัวลาห์เปอรัว่าด้วยการ
จัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเซบูว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน

ตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกัน และการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งมี
ความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์และชะตากรรมร่วมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจและรวมกันภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน อัตลักษณ์เดียวกัน และประชาคมที่มีความเอื้ออาทร
เดียวกัน

รวมกันด้วยความปรารถนาและเจตจำนงร่วมกันที่จะดำรงอยู่ในภูมิภาคแห่งสันติภาพ ความมั่นคงและ
เสถียรภาพที่ถาวร มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งและความก้าวหน้าทางสังคมร่วมกัน และที่
จะส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมการณ์ และแรงศรัทธาที่สำคัญของอาเซียน

เคารพความสำคัญพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือ และหลักการแห่งอธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพ
แห่งดินแดน การไม่แทรกแซงในกิจการภายใน จันทามติและเอกภาพในความหลากหลาย

ยึดมั่นในหลักการแห่งประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ตกลงใจที่จะประกันการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต และตั้งมั่นให้
ความอยู่ดีกินดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนเป็นแกนของกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

เชื่อมั่นในความจำเป็นที่จะกระชับสายสัมพันธ์ที่มีอยู่ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค เพื่อ
บรรลุประชาคมอาเซียนที่มีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบทาง
สังคม เพื่อที่จะตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต

ผูกพันที่จะเร่งสร้างประชาคมโดยผ่านความร่วมมือ และการรวมตัวในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2

ในการนี้ จึงตกลงใจที่จะจัดทำกรอบทางกฎหมายและทางสถาบันของอาเซียนโดยกฎบัตรนี้

และเพื่อการนี้ ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมาประชุมกันที่สิงคโปร์ ในวาระประวัติศาสตร์ครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ได้เห็นชอบกับกฎบัตรอาเซียนนี้

หมวดที่ 1 วัตถุประสงค์และหลักการ

ข้อ 1: วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของอาเซียนคือ เพื่อธำรงรักษา และเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ กับทั้งเสริมสร้างคุณค่าทางสันติภาพในภูมิภาคให้มากขึ้น

เพื่อเพิ่มความสามารถในการปรับตัวสู่สภาวะปกติของภูมิภาคโดยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

เพื่อธำรงรักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ และปราศจากอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอื่นๆ ทุกชนิด

เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนและรัฐสมาชิกของอาเซียนอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้โดยสันติในสถานะที่เป็นธรรม มีประชาธิปไตยและมีความสมานสามัคคี

เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ ความมั่งคั่ง มีความสามารถในการแข่งขันสูง และมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุน การเคลื่อนย้ายที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุน เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาในอาเซียนผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความร่วมมือ

เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม ตลอดจนส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกของอาเซียน

เพื่อเผชิญหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ต่อสิ่งท้าทายทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และสิ่งท้าทายข้ามพรมแดนอื่นๆ

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่ามีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในภูมิภาค ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาค การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาค และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในภูมิภาค

เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในเรื่องการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน

เพื่อเพิ่มพูนความอยู่ดีกินดี และการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียนด้วยการให้ประชาชนมีโอกาสที่ทัดเทียมกันในการเข้าถึง การพัฒนามนุษย์ สวัสดิการสังคม และความยุติธรรม

เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และปราศจากยาเสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียน

เพื่อส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมของอาเซียน

เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนด้วยการส่งเสริมความสำนึกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมรดกของภูมิภาคยิ่งขึ้น และ

เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวม และบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลังขับเคลื่อนชั้นนำของความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาค ในภาพแบบของภูมิภาคที่ เปิดกว้าง โปร่งใส และไม่ปิดกั้น

ข้อ 2: หลักการ

ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 1 อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนยืนยัน และยึดมั่นในหลักการพื้นฐานที่ปรากฏในปฏิญญา ความตกลง อนุสัญญา ข้อตกลง สนธิสัญญา และตราสารอื่นๆ ของอาเซียน อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนจะปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้

(ก) การเคารพเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน และอัตลักษณ์แห่งชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง

(ข) ความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในการเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคงและความมั่งคั่งของภูมิภาค

(ค) การไม่ใช้การรุกราน และการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลัง หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

(ง) การอาศัยการระงับข้อพิพาทโดยสันติ

- (จ) การไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน
- (ฉ) การเคารพสิทธิของรัฐสมาชิกทุกรัฐ ในการอ้างประชาชาติของตนโดยปราศจากการแทรกแซง การบ่อนทำลาย และการบังคับ จากภายนอก
- (ช) การปรึกษาหารือที่เพิ่มพูนขึ้นในเรื่องที่มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน
- (ซ) การยึดมั่นต่อหลักนิติธรรม ธรรมาภิบาล หลักการประชาธิปไตยและรัฐบาลตาม รัฐธรรมนูญ
- (ฌ) การเคารพเสรีภาพพื้นฐาน การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม
- (ญ) การยึดถือกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ที่รัฐสมาชิกอาเซียนยอมรับ
- (ฎ) การละเว้นจากการมีส่วนร่วมในนโยบายหรือกิจกรรมใดๆ รวมถึงการใช้ดินแดนของตน ซึ่งดำเนินการโดยรัฐสมาชิกอาเซียนหรือรัฐที่มีใช้สมาชิกอาเซียนหรือผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐใดๆ ซึ่งคุกคามอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน หรือเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐสมาชิกอาเซียน
- (ฏ) การเคารพในวัฒนธรรม ภาษาและศาสนาที่แตกต่างกันของประชาชนอาเซียน โดยเน้นคุณค่าร่วมกันของประชาชนอาเซียนในจิตวิญญาณของเอกภาพในความหลากหลาย
- (ฐ) ความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความสัมพันธ์ภายนอกทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยคงไว้ซึ่งความมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน การมองไปภายนอก การไม่ปิดกั้นและการไม่เลือกปฏิบัติ และ
- (ฑ) การยึดมั่นในกฎการค้าพหุภาคีและระบอบของอาเซียนซึ่งมีกฎเป็นพื้นฐาน สำหรับการปฏิบัติตามข้อผูกพันทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไปสู่การขจัด การกีดกันทั้งปวงต่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ในระบบเศรษฐกิจซึ่งขับเคลื่อนโดยตลาด

หมวดที่ 2 สภาพบุคคลตามกฎหมาย

ข้อ 3: สภาพบุคคลตามกฎหมายของอาเซียน

อาเซียน ในฐานะองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล ได้รับสภาพบุคคลตามกฎหมายโดยกฎบัตรนี้

หมวดที่ 3 สมาชิกภาพ

ข้อ 4: รัฐสมาชิก

รัฐสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ข้อ 5: สิทธิและพันธกรณี

ให้รัฐสมาชิกมีสิทธิและพันธกรณีที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎบัตรนี้

ให้รัฐสมาชิกมีมาตรการที่จำเป็นทุกประการอันรวมถึงการออกกฎหมายภายในที่เหมาะสม เพื่ออนุวัติบทบัญญัติของกฎบัตรนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดของรัฐสมาชิก ในกรณีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้นำข้อ 20 มาใช้บังคับ

ข้อ 6: การรับสมาชิกใหม่

กระบวนการในการสมัคร และการรับสมาชิกของอาเซียนให้กำหนดโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน การรับสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(ก) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อันเป็นที่ยอมรับว่าอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(ข) การยอมรับโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง

(ค) การตกลงที่จะผูกพันและเคารพกฎบัตรนี้ และ

(ง) ความสามารถและ ความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีของสมาชิกภาพ

การรับสมาชิกให้ตัดสินโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประสานงานอาเซียน

รัฐผู้สมัครจะได้รับเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อได้ลงนามภาคยานุวัติสารกฎบัตรนี้

หมวดที่ 4 องค์กร

ข้อ 7: ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนประกอบด้วยประมุขของรัฐ หรือ หัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิก

ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน:

(ก) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน

(ข) พิจารณาหรือ ให้แนวนโยบาย และตัดสินใจ ในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอาเซียน ในเรื่องสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ของรัฐสมาชิก และในทุกประเด็นที่ได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา

- (ค) สั่งการให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในแต่ละคณะมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้จัดการประชุมเฉพาะกิจระหว่างรัฐมนตรีและหารือประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียน ที่มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ทั้งนี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนรับรองกฎการดำเนินการประชุมดังกล่าว
- (ง) ตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียนโดยดำเนินการมาตรการที่เหมาะสม
- (จ) ตัดสินใจในเรื่องที่มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนภายใต้หมวดที่ 7 และ 8
- (ฉ) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบองค์กระระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาและสถาบันอื่นๆ ของอาเซียน และ
- (ช) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน ที่มีชั้นและสถานะเทียบเท่ารัฐมนตรีซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับความไว้วางใจ และตามความพอใจของประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

- (ก) จัดประชุมสองครั้งต่อปี และให้รัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียนเป็นเจ้าภาพ และ
- (ข) เรียกประชุม เมื่อมีความจำเป็น ในฐานะการประชุมพิเศษหรือเฉพาะกิจ โดยมีประธานการประชุมเป็นรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน โดยจัดในสถานที่ที่รัฐสมาชิกอาเซียนจะตกลงกัน

ข้อ 8: คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี

ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

- (ก) เตรียมการประชุมของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
- (ข) ประสานการอนุมัติความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
- (ค) ประสานงานกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ เพื่อเพิ่มความสอดคล้องกันของนโยบาย ประสิทธิภาพและความร่วมมือระหว่างกัน
- (ง) ประสานงานรายงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน ซึ่งเสนอที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
- (จ) พิจารณารายงานประจำปีของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับงานของอาเซียน
- (ฉ) พิจารณารายงานของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับหน้าที่ และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ช) เห็นชอบการแต่งตั้งและการยุติหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน และ
- (ซ) ปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนี้ หรือหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้รับการสนับสนุนโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 9: คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ

ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ มีองค์กระระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตน

ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนของรัฐตนสำหรับการประชุมคณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเสาหลักของเสาหลักทั้งสามของประชาคมอาเซียน ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ

(ก) ทำให้แน่ใจว่ามีการอนุมัติข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

(ข) ประสานการปฏิบัติงานของสาขาต่างๆ ที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน และในประเด็นซึ่ง คาบเกี่ยวกับคณะมนตรีประชาคมอื่นๆ และ

(ค) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบข่าย การดำเนินงานของตน

ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี และมีประธานการประชุมเป็นรัฐมนตรีที่เหมาะสมจากรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน

ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10: องค์กระระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

ให้องค์กระระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

(ก) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรที่มีอยู่

(ข) ปฏิบัติตามความตกลง และข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของแต่ละองค์กร

(ค) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาของแต่ละองค์กรให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียน และ

(ง) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนของแต่ละองค์กร

องค์กระระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาแต่ละองค์กร อาจมีเจ้าหน้าที่อาวุโส และองค์กรย่อยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตนตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เพื่อดำเนินหน้าที่ของตน ภาคผนวกดังกล่าวอาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการของผู้แทนถาวรประจำอาเซียน โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

ข้อ 11: เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ และให้ได้รับการเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพ และความเท่าเทียมกันทางเพศ

ให้เลขาธิการอาเซียน

- (ก) ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งระดับสูงนี้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎบัตรฉบับนี้และตราสาร พิธีสาร และแนวปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
- (ข) อำนวยความสะดวกและสอดคล้องดูแลความคืบหน้าในการอนุวัติความตกลงและข้อตัดสินใจของอาเซียน และเสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับงานของอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
- (ค) เข้าร่วมในการประชุมต่างๆ ของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา และการประชุมอาเซียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ง) เสนอข้อคิดเห็นของอาเซียนและเข้าร่วมการประชุมกับภาคีภายนอกตามแนวนโยบายที่ได้รับ ความเห็นชอบและตามอำนาจหน้าที่ ที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบหมาย และ
- (จ) เสนอแนะการแต่งตั้งและการยุติหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียนต่อคณะมนตรีประสานงานอาเซียน เพื่อให้ความเห็นชอบ

ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนด้วย

ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการสนับสนุนจากรองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ซึ่งมีชั้นและสถานะของรัฐมนตรีช่วยว่าการ โดยให้รองเลขาธิการอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

รองเลขาธิการอาเซียนทั้งสี่คนต้องมีสัญชาติที่แตกต่างจากเลขาธิการอาเซียน และมาจากรัฐสมาชิกที่ต่างกัันสี่รัฐสมาชิกอาเซียน

ให้รองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ประกอบด้วย

(ก) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ ซึ่งได้รับเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต คุณสมบัตินี้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเท่าเทียมกันทางเพศ และ

(ข) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจต่ออายุได้อีกสามปี ให้รองเลขาธิการอาเซียนสองคนนี้ได้รับการคัดเลือกโดยเปิดกว้างบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ

ให้สำนักเลขาธิการอาเซียนประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียนและพนักงานตามที่จำเป็น

ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงาน

- (ก) ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของความซื่อสัตย์สุจริต ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
- (ข) ไม่ขอหรือรับคำสั่งจากรัฐบาลหรือภาคีภายนอกอาเซียนใดๆ และ
- (ค) ละเว้นจากการดำเนินการใด ซึ่งอาจมีผลสะท้อนถึงตำแหน่งหน้าที่ของตน ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบต่ออาเซียนเท่านั้น

รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐรับที่จะเคารพในลักษณะความเป็นอาเซียน โดยเฉพาะของความรับผิดชอบของเลขาธิการอาเซียนและพนักงาน และจะไม่แสวงหาที่จะมีอิทธิพลต่อเลขาธิการอาเซียนและพนักงาน ในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของบุคคลเหล่านั้น

ข้อ 12: คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

ให้รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนถาวรประจำอาเซียนหนึ่งคน ในระดับเอกอัครราชทูตที่มีถิ่นพำนัก ณ กรุงจาการ์ตา

ผู้แทนถาวรรวมกันตั้งขึ้นเป็นคณะกรรมการผู้แทนถาวร ซึ่งจะต้อง

- (ก) สนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนและองค์กระดบรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
- (ข) ประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และองค์กระดบรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาอื่นๆ
- (ค) ติดต่อบริษัทงานกับเลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียนในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน
- (ง) อำนวยความสะดวกความร่วมมือของอาเซียนกับหุ้นส่วนภายนอก และ
- (จ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน

ข้อ 13: สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งจะต้อง

- (ก) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติ
- (ข) เป็นหน่วยงานระดับชาติ ซึ่งเก็บรักษาข้อสนเทศในเรื่องที่ทั้งปวงเกี่ยวกับอาเซียน
- (ค) ประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับการอนุมัติข้อตัดสินใจของอาเซียน
- (ง) ประสานงานและสนับสนุนการเตรียมการระดับชาติของการประชุมอาเซียน
- (จ) ส่งเสริมอัตลักษณ์และความสำนึกเกี่ยวกับอาเซียนในระดับชาติ และ
- (ฉ) มีส่วนร่วมสร้างประชาคมอาเซียน

ข้อ 14: องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และหลักการของกฎบัตรอาเซียนเกี่ยวกับการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ให้อาเซียนจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนขึ้น

องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งจะกำหนดโดยที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

ข้อ 15: มูลนิธิอาเซียน

ให้มูลนิธิอาเซียนสนับสนุนเลขาธิการอาเซียน และดำเนินการร่วมกับองค์กรของอาเซียนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมความสำคัญที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของอาเซียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และการดำเนินการร่วมกันที่ใกล้ชิดระหว่างภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในอาเซียน

ให้มูลนิธิอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งจะต้องเสนอรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะมนตรีประสานงานอาเซียน

หมวดที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

ข้อ 16: องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

อาเซียนอาจมีความสัมพันธ์กับองค์กรซึ่งสนับสนุนกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน องค์กรที่มีความสัมพันธ์เหล่านี้ระบุอยู่ในภาคผนวก 2

ให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรบัญญัติกันว่าด้วยขั้นตอนดำเนินงาน และหลักเกณฑ์สำหรับการมีความสัมพันธ์ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน

ภาคผนวก 2 อาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

หมวด 6 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์

ข้อ 17: ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของอาเซียน

ให้อาเซียนได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในดินแดนของรัฐสมาชิกเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียน

ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากระหว่างอาเซียนและรัฐสมาชิกเจ้าภาพ

ข้อ 18: ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของเลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระของตน

ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ภายใต้ข้อนี้จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากของอาเซียน

ข้อ 19 : ความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียน

ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวร และเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียนอยู่ภายใต้บังคับของอนุสัญญากรุงเวียนนา ว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ค.ศ. 1961 หรือเป็นไปตามกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

หมวด 7 การตัดสินใจ

ข้อ 20: การปรึกษาหารือและฉันทามติ

โดยหลักการพื้นฐาน ให้การตัดสินใจของอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือและฉันทามติ

หากไม่สามารถหาฉันทามติได้ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอาจตัดสินใจว่า การตัดสินใจเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใด จะสามารถทำได้อย่างไร

ไม่มีความใดในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้กระทบถึงวิธีการตัดสินใจ ที่ระบุอยู่ในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่มีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ

ข้อ 21: การอนุวัติและขั้นตอนการดำเนินงาน

ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะบัญญัติกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของตนเอง

ในการอนุมัติข้อผูกพันด้านเศรษฐกิจ อาจนำสูตรการเข้าร่วมแบบยืดหยุ่นรวมถึงสูตรอาเซียนที่ไม่รวมสมาชิกบางรัฐมาใช้ หากมีฉันทามติ

หมวด 8 การระงับข้อพิพาท

ข้อ 22: หลักการทั่วไป

รัฐสมาชิกต้องพยายามที่จะระงับข้อพิพาททั้งปวงอย่างสันติให้ทันที่ โดยผ่านการสนทนา การปรึกษาหารือ และการเจรจา

ให้อาเซียนจัดตั้งและดำรงไว้ซึ่งกลไกการระงับข้อพิพาทในทุกสาขาความร่วมมือของอาเซียน

ข้อ 23: คนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ย

รัฐสมาชิกที่เป็นคู่กรณีในข้อพิพาทอาจจะตกลงกันเมื่อใดก็ได้ที่จะใช้คนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย เพื่อระงับข้อพิพาทภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน

คู่กรณีในข้อพิพาทอาจร้องขอให้ประธานอาเซียน หรือเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่โดยตำแหน่ง ในการเป็นคนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย

ข้อ 24: กลไกระงับข้อพิพาทตามตราสารเฉพาะ

ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับตราสารเฉพาะของอาเซียนโดยกลไกและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในตราสารนั้นๆ

ให้ระงับข้อพิพาทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ตราสารอาเซียนใดๆ โดยสันติตามสนธิสัญญาทางไมตรีและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของสนธิสัญญาดังกล่าว

ในกรณีที่มีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ความตกลงทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน

ข้อ 25: การจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาท

ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้มีการจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาทที่เหมาะสม รวมถึงอนุญาโตตุลาการ สำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้กฎบัตรนี้ และตราสารอาเซียนอื่นๆ

ข้อ 26: ข้อพิพาทที่มีอาจะระงับได้

ในกรณีที่ยังคงระงับข้อพิพาทไม่ได้ ภายหลังจากใช้บทบัญญัติก่อนหน้านี้ในหมวดนี้แล้ว ให้เสนอข้อพิพาทนั้นไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อตัดสิน

ข้อ 27: การปฏิบัติตาม

เลขาธิการอาเซียนโดยความช่วยเหลือจากสำนักเลขาธิการอาเซียน หรือ องค์กรอาเซียนอื่นๆ ที่ได้รับแต่งตั้ง จะสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน และส่งรายงานไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

รัฐสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน อาจส่งเรื่องไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสิน

ข้อ 28: บทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติ และกระบวนการระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ รัฐสมาชิกยังคงไว้ซึ่งสิทธิที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทอย่างสันติ ที่ระบุไว้ในข้อ 33(1) ของกฎบัตรสหประชาชาติ หรือตราสารทางกฎหมายระหว่างประเทศอื่นๆ ที่รัฐสมาชิกคู่พิพาทเป็นภาคี

หมวด 9 งบประมาณและการเงิน

ข้อ 29: หลักการทั่วไป

อาเซียนจะต้องกำหนดกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
อาเซียนจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีและระเบียบวินัยด้านงบประมาณ

บัญชีการเงินจะต้องได้รับการตรวจสอบภายในและภายนอก

ข้อ 30: งบประมาณสำหรับการดำเนินงานและการเงินของสำนักเลขาธิการอาเซียน

สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องได้รับทรัพยากรทางการเงินที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน จะต้องมาจากรัฐสมาชิกอาเซียนโดยเงินบริจาคประจำปีรัฐละเท่าๆ กัน ซึ่งจะต้องส่งให้ทันกำหนด

เลขาธิการจะต้องเตรียมงบประมาณสำหรับการดำเนินงานประจำปีของสำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎ และขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินที่กำหนด โดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

หมวด 10 การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ 31: ประธานอาเซียน

ตำแหน่งประธานอาเซียนให้หมุนเวียนทุกปี บนพื้นฐานของลำดับอักษรของชื่อภาษาอังกฤษของรัฐสมาชิก ในหนึ่งปีปฏิทิน อาเซียนจะมีตำแหน่งประธานหนึ่งเดียว โดยรัฐสมาชิกที่รับตำแหน่งประธานนั้น จะทำหน้าที่เป็นประธานของ

- (ก) การประชุมสุดยอดอาเซียน และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
- (ข) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
- (ค) คณะมนตรีประชาคมอาเซียนทั้งสามคณะ
- (ง) องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เกี่ยวข้อง ตามที่ เหมาะสม และ
- (จ) คณะกรรมการผู้แทนถาวร

ข้อ 32: บทบาทของประธานอาเซียน

รัฐสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนจะต้อง

- (ก) ส่งเสริมและเพิ่มพูนผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของอาเซียน รวมถึง ความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างแข็งแกร่ง โดยการริเริ่มทางนโยบาย การประสานงาน ฉันทามติ และความร่วมมือ
- (ข) ทำให้แน่ใจว่ามีความเป็นศูนย์รวมของอาเซียน
- (ค) ทำให้แน่ใจว่ามีการตอบสนองต่อปัญหาเร่งด่วน หรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียน อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที รวมถึงจัดให้มีคนกลางที่มีตำแหน่งนำเชื่อถือและการจัดการอื่นเช่นว่า เพื่อแก้ไขข้อกั่วงวลเหล่านี้โดยทันที
- (ง) เป็นตัวแทนของอาเซียน ในการเสริมสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์กับหุ้นส่วน ภายนอกภูมิภาคให้ใกล้ชิดขึ้น และ
- (จ) ปฏิบัติภารกิจและหน้าที่อื่นตามที่อาจได้รับมอบหมาย

ข้อ 33: พิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูต

อาเซียนและรัฐสมาชิกจะต้องยึดมั่นในพิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูตที่มีอยู่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

ข้อ 34: ภาษาทำงานของอาเซียน

ภาษาทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

หมวด 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์

ข้อ 35: อัตลักษณ์ของอาเซียน

อาเซียนจะต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นเจ้าของในหมู่ประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุชะตา เป้าหมาย และคุณค่าร่วมกันของอาเซียน

ข้อ 36: คำขวัญของอาเซียน

คำขวัญของอาเซียน คือ "วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว"

ข้อ 37: ธงอาเซียน

ธงอาเซียนจะเป็นตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 3

ข้อ 38: ดวงตราอาเซียน

ดวงตราอาเซียนจะเป็นตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 4

ข้อ 39: วันอาเซียน

ให้วันที่ 8 สิงหาคม เป็นวันอาเซียน

ข้อ 40: เพลงประจำอาเซียน

ให้อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียน

หมวด 12 ความสัมพันธ์ภายนอก

ข้อ 41: การดำเนินความสัมพันธ์ภายนอก

อาเซียนจะต้องพัฒนาความสัมพันธ์ฉันท์มิตร และการเจรจา ความร่วมมือ และความเป็นหุ้นส่วนเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน กับประเทศ องค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนจะยึดมั่นในวัตถุประสงค์และหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรนี้

อาเซียนจะเป็นพลังขับเคลื่อนขั้นแรกในการจัดการภูมิภาคที่อาเซียนได้ริเริ่มขึ้น และดำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม

ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน รัฐสมาชิกจะประสานงานและพยายามพัฒนาทำที่ร่วมและดำเนินการร่วมกัน บนพื้นฐานของเอกภาพและความสามัคคี

แนวนโยบายยุทธศาสตร์ของความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ให้กำหนดโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนโดยการเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะทำให้แน่ใจว่า ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนดำเนินไปอย่างเสมอต้นเสมอปลายและเป็นไปในทางที่สอดคล้องกัน

อาเซียนสามารถทำความตกลงกับประเทศ หรือองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างประเทศ กระบวนการทำความตกลงดังกล่าวให้กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยการหารือกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

ข้อ 42: ผู้ประสานงานกับคู่เจรจา

ในฐานะผู้ประสานงานประเทศ ให้รัฐสมาชิกผลัดกันรับผิดชอบภาพรวมการประสานงาน และส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาที่เกี่ยวข้อง องค์การและสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก นอกจากหน้าที่อื่นแล้ว ให้ผู้ประสานงานประเทศ

(ก) เป็นผู้แทนอาเซียน และเพิ่มพูนความสัมพันธ์ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกันและ ความเสมอภาค โดยสอดคล้องกับหลักการของอาเซียน

(ข) เป็นประธานร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนภายนอก และ

(ค) รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 43: คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ

คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามอาจตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช้สมาชิกอาเซียน ประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของรัฐสมาชิกอาเซียน คณะกรรมการในลักษณะเดียวกันอาจจัดตั้งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศต่างๆ คณะกรรมการเช่นว่าจะต้องส่งเสริมผลประโยชน์ และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศและองค์การระหว่างประเทศเจ้าภาพ ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกำหนดกฎ ว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการเช่นว่า

ข้อ 44: สถานภาพของภาคีภายนอก

ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการ ให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจาเฉพาะด้าน หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ผู้สังเกตการณ์พิเศษ ผู้ได้รับเชิญ หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้นต่อไป อาเซียนอาจเชิญภาคีภายนอกให้เข้าร่วมการประชุม หรือกิจกรรมความร่วมมือ โดยมีข้อกำหนดให้สถานภาพอย่างเป็นทางการใดๆ ตามกฎ ว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ 45: ความสัมพันธ์กับระบบสหประชาชาติ และองค์การและสถาบันระหว่างประเทศอื่น

อาเซียนอาจขอสถานภาพที่เหมาะสมกับระบบสหประชาชาติ รวมทั้งกับองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

คณะมนตรีประสานงานอาเซียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาเซียนในองค์การ และสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

ข้อ 46: การส่งผู้แทนอย่างเป็นทางการของรัฐที่มีใช้รัฐสมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน

รัฐที่มีใช้สมาชิกอาเซียน และองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้ง และส่งเอกอัครราชทูตเป็นผู้แทนอย่างเป็นทางการประจำอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งผู้แทนอย่างเป็นทางการเช่นว่า

หมวด 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 47: การลงนาม การให้สัตยาบัน การเก็บรักษา และการมีผลใช้บังคับ

กฎบัตรนี้จะต้องได้รับการลงนามโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมด

กฎบัตรนี้จะอยู่ใต้บังคับของการให้สัตยาบันจากรัฐสมาชิกอาเซียนทุกรัฐตามกระบวนการภายในของ แต่ละรัฐ

สัตยาบันสารจะต้องเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะแจ้งให้รัฐสมาชิกทุกรัฐทราบถึงการส่งมอบ
สัตยาบันสารแต่ละฉบับโดยพลัน

กฎบัตรนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับที่สิบให้แก่เลขาธิการ
อาเซียน

ข้อ 48: การแก้ไข

รัฐสมาชิกใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไขกฎบัตร

ข้อเสนอแก้ไขกฎบัตรจะต้องยื่นโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียนโดยฉันทามติต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
เพื่อตัดสิน

ข้อแก้ไขกฎบัตรที่ได้ตกลงกันโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนจะต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสมาชิก
ทุกรัฐ ตามข้อ 47

ข้อแก้ไขใดๆ จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบ หลังจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับสุดท้ายต่อเลขาธิการ
อาเซียน

ข้อ 49 : อำนาจและหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน

นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ คณะมนตรีประสานงานอาเซียนจะเป็นผู้กำหนดอำนาจและ
หน้าที่ และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน และต้องทำให้แน่ใจว่าอำนาจหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการ
ดำเนินงานสอดคล้องกัน ข้อ 50 การทบทวน

กฎบัตรนี้อาจได้รับการทบทวนเมื่อครบห้าปีหลังจากที่มีผลใช้บังคับ หรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่
ประชุมสุดยอดอาเซียน

ข้อ 51 การตีความกฎบัตร

เมื่อรัฐสมาชิกใดๆ ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียน ตีความกฎบัตร ตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน
ที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน

ให้ระงับข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดจากการตีความกฎบัตรตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในหมวด 8

หัวและชื่อที่ใช้ในแต่ละหมวดและในแต่ละข้อของกฎบัตรนี้มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการอ้างอิงเท่านั้น

ข้อ 52 ความต่อเนื่องทางกฎหมาย

สนธิสัญญา อนุสัญญา ความตกลง ข้อตกลง ปฏิญญา พิธีสาร และตราสารอาเซียนอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วก่อนการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรนี้ ให้มีผลใช้ได้ต่อไป

ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนภายใต้ตราสารดังกล่าว และกฎบัตรนี้ ให้ยึดถือกฎบัตรนี้ที่สำคัญ

ข้อ 53 ต้นฉบับ

ให้ส่งมอบต้นฉบับภาษาอังกฤษของกฎบัตรนี้ที่ลงนามแล้วแก่เลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะจัดทำสำเนาที่ได้รับ การรับรองให้แก่รัฐสมาชิกแต่ละรัฐ

ข้อ 54 การจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียนกับสำนักเลขาธิการสหประชาชาติ ตามข้อ 102 วรรค 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ 55 สินทรัพย์ของอาเซียน

ให้สินทรัพย์และกองทุนขององค์การอยู่ในนามของอาเซียน

ที่มา :

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_preamble.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_1.htm

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_2_3.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_4.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_5.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_6.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_7.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_8.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_9.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_10.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_11.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_12.html

http://www.asean-info.com/asean_charter_content/asean_charter_chapter_13.html